

TUDNIVALÓK, INFORMÁCIÓK

Erdei fülesbaglyok a lakossági megfigyelések szerint

Idén több mint 11 ezer erdei fülesbagoly teleléséről értesültünk 406 bejelentőtől hazánk legalább 699 településéről, 1104 helyszínről. Az ideai fészkelésekről egyelőre annyit tudunk, hogy június 12-ig 140 bejelentőtől érkezett adat.

Füleskuvik (fotó: Kerényi Zoltán)

Füleskuviklesen

Az egyik odúnkat 3 éven át mindig ugyanaz a hím foglalta el, de minden évben új párt választott. Ezekben az években sikerrel neveltek fel 4-5 fiókát. Ennek az odúnak az életét fészekkamerával követjük, és így derült ki, hogy idén ugyanebben az odúban új hím és új tojó jelent meg. Ugyanúgy a felvételekből tudjuk, hogy az alapvetően rovarokkal (pókokkal, éjjeli lepkékkel és elsősorban szöcskével) táplálkozó füleskuvik alkalmanként kisemlősöket vagy énekesmadarakat is zsákmányol. Az ideai füleskuvikpár verebet, házi rozsdafarkút és barázdabillegetőt is hozott a fiókáinak.

Dél-balatoni Helyi Csoportunk a baglyok szolgálatában

Két évtizede zajlik már rendszeres bagolyvédelmi tevékenység a Dél-Balaton régióban. Munkatársaink, tagjaink és önkénteseink közreműködésével 2000 óta 5 bagolyfaj védelmében már közel 150 költőládát telepítettek a régióban, és összesen mintegy 1200 gyöngy- és macskabagoly, kuvik, füleskuvik és erdei fülesbagoly gyűrzése történt meg, ebből közel 750 fióka volt.

Amennyiben papír alapú hírlevelünk helyett szívesen értesülne híreinkről e-mailben, kérjük, jelezze felénk az adomany@mme.hu email címen, és iratkozzon fel hírlevelünkre weboldalunkon: <https://www.mme.hu/node/4201>

HOGYAN SEGÍTHETI A MUNKÁNKAT?

Füleskuvik fiókák (fotó: Bajor Zoltán)

2500

forinttal hozzájárulhat monitoringtevékenységünkhöz és az állományfelméréshez.

5000

forinttal hozzájárulhat a fészkelőodúk készítéséhez és kihelyezéséhez.

10 000

forinttal hozzájárulhat a fészekkamerás megfigyelésekhez.

Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület

Címünk: H-1121 Budapest, Költő u. 21.
Bankszámlaszámunk: 11712004-20249829 | Adószámunk: 19001243-2-43
Honlapunk: www.mme.hu | E-mail: mme@mme.hu

Impresszum:

Kiadó: Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület | **Felölős kiadó:** dr. Halmos Gergő | **Lapalapító:** Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület | **Példányszám:** 27 455
Hírlevél-előállítás: Human Dialog Kft. | **Szerkesztőbizottság:** Bodnár Katalin, dr. Halmos Gergő, Karcza Zsolt, Kerényi Zoltán, Lovászi Péter, Pócsi Ágnes, Pánczél Mátyas, Skrínyya Barbara

Kiadó és szerkesztőség címe: 1121 Budapest, Költő u. 21.; telefonszám: +36-1 275-6247/123 (H-P: 9-12 óra)

Jelen hírlevelet a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület (székhely: 1121 Budapest, Költő u. 21.; e-mail: mme@mme.hu; telefonszám: +36-1 275-6247/123; a továbbiakban: „Adatkezelő”) küldte Önnek. Adatait az Adatkezelő az Ön hozzájárulásával kezeli, mivel korábban adományozott, és hozzájárult adatai kezeléséhez. Az adatkezelés célja az Adatkezelő munkájának bemutatása. Az Adatkezelő az adatokat nem továbbítja harmadik személy részére. Az Adatkezelő az irányadó jogszabályok alapján vesz igénybe adatfeldolgozót. A jelen levél küldése során adatfeldolgozóként a Human Dialog Kft. jár el (hírlevél előállítás, címlista kezelése). Az Adatkezelőtől tájékoztatást kérhet adatai kezeléséről, jogában áll kérni azok helyesbítését, törlését, kérheti az adatkezelés korlátozását, valamint hogy az Adatkezelőtől az adatokat géppel olvasható formában megkapja. Kérelmét az Adatkezelő fent írt elérhetőségein terjesztheti elő. Amennyiben nem kíván a jövőben hasonló megkereséseket kapni, vagy módosítani szeretné adatait, kérjük, jelezze az mme@mme.hu e-mail-címen, és a +36-1 275-6247/123-as telefonszámon (H-P: 9-12 óra) vagy a 1121 Budapest, Költő u. 21. címre küldött levélben. A kérelmet az Adatkezelő legkésőbb egy hónapon belül teljesíti. Jogellenes adatkezelés esetén a Nemzeti Adatvédelmi és Információs Zsűrihez (www.naih.hu) fordulhat.

A MAGYAR MADÁRTANI ÉS TERMÉSZETVÉDELMI EGYESÜLET 2022/4. SZÁMÚ HÍRLEVELE

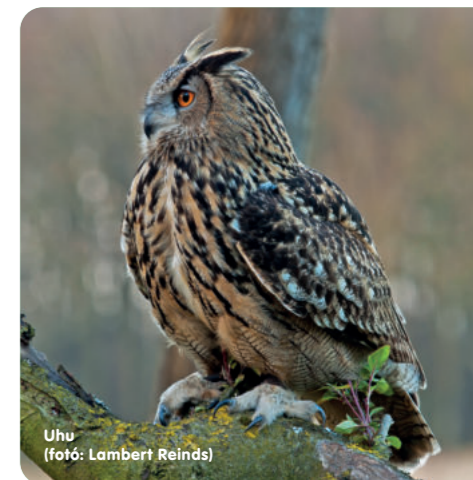
Köszöntőlevél	1
Baglyok a városokban is? Igen!	2-3
Tudnivalók, információk	4
Hogyan segítheti a munkánkat?	4

Magyarország tízféle bagolynak ad otthont. Ez elsőre persze remekül hangzik, azonban ha a számok mögé nézünk, már korántsem ilyen rózsás a kép. Az egyik évben az egyik bagolyfaj szárnyal, sikeresen foglal fészkelőhelyet, több tojást rak, és sikeresen röpteti ki fiókáit. Azonban egy másik nem talál a költéshez ideális feltételeket (fészkelőhely, táplálék), ezért nem, vagy csak nagyon kevés fiókát nevel. Több olyan bagolyfajunk is van, amely szívesen él lakott területen vagy annak közelében, csak hogy itt **számos veszély leselkedik rájuk.** Nemcsak a természetes ragadozók, a róka, a nyest, hanem sajnos a mi életformánk is veszélyeztető tényező. Vegyszerrel irtjuk a rágcsálókat, rovarokat, noha ezek jelentik a baglyok fő táplálékát. A falusi állattartás eltűnése van, az istállók kiürülnek, a templomtornyokat, magtárakat lezárják a baglyok elől. Az autók sokszor elütik az éjjel aktív madarakat. Egyre kevesebb a költőhelyük. A bagoly nem épít fészket, hanem többnyire odúban vagy akár üresen maradt varjúfészkekben költ. Ha viszont kevés a fás park, a mezőgazdasági erdősáv, akkor a baglyok sem találnak helyet maguknak. Ebben a hírlevélben arról lesz szó, **miért jó, hogy ennyiféle bagoly él nálunk, és hogyan segíthetjük a költésüket – ezzel pedig a megmaradásukat.** Elmondjuk, mit teszünk mi, és mit tehet Ön ezekért a különleges madarakért.

Madárbarát üdvözzellet:

Dr. Halmos Gergő
üzvevezető igazgató

Uhu (fotó: Lambert Reinds)

A madarak védelme elképzelhetetlen környezetünk megóvása nélkül. Éppen ezért nyomtatjuk hírlevelünket újrahasznosított papírra.

BAGLYOK A VÁROSOKBAN IS? IGEN!

A BAGLYOK SZÍVESEN LAKNÁNAK KÖZELEBB HOZZÁNK – ha hagynánk

Uhu
(fotó: Lendvai Csaba)

Az Európában költő tizenhárom bagolyfajból nyolc (gyöngybagoly, füleskuvik, uhu, macskabagoly, uráli bagoly, kuvik, erdei fülesbagoly, réti fülesbagoly) költ nálunk rendszeresen, ezenfelül alkalmanként a törpekuvik és a gatyáskuvik. Ritkaságszámba menően előfordult már hóbagoly- és karvalybagoly-megfigyelés is hazánkban. Van köztük néhány, ami lakott területen is él, illetve kifejezetten emberkövetőnek számít. De miért fontos az, hogy köztünk élnek?

Azért, mert elsősorban kistrágcslókkal táplálkoznak, ezzel etetik a fiókáikat is, és így hasznos hajtanak: a városokban is segítenek kordában tartani a kártevő egerek és patkányok számát.

Más baglyok pedig főként rovarokat fogyasztanak, így tartják karban a

gyümölcsösöket, kiskerteket, mezőgazdasági területeket.

Fontos tehát, hogy **vigyázzunk a baglyokra, és segítsük a költésüket, szaporodásukat.**

Lássuk, mely baglyokat hallhatjuk, láthatjuk leginkább.

Fotó: Horváth Márton

Erdei fülesbagoly

A leggyakoribb hazai bagolyfaj. Egy-egy fenyőn, főként télen több tucat egyed is nappalozik – jó eséllyel ekkor kerülnek a szemünk elé –, majd sötétedéskor vadászatra indulnak. Leginkább a mezőgazdasági területek közelében lévő erdősávokban telepszik meg, az összefüggő erdőfoltok szélében. A nagyobb városi parkokban is rendszeresen megtalálható. Évente egyszer, viszonylag korán, márciusban költ, egy átlagos fészekalj 5-6 tojásból áll. A fiókák még jóval röpképességük előtt elhagyják a fészket, és a közeli fákon üldögélnek. Ilyenkor a fiókákra számos ragadozó jelent veszélyt: róka, nyest, héja és egerészölyv.

Fotó: Kerényi Zoltán

Füleskuvik

Rendhagyó módon vonuló bagolyfaj, a telet Afrikában tölti. Hozzánk április második felében érkezik vissza, és szeptember elejére az állomány döntő többsége már elvonul. Tápláléka elsősorban rovarokból áll. Tollazata a fa kérgéhez hasonló, ezért jól el tud rejtőzni a fák lombkoronájában. Éjjel aktív, odúlakó faj. Az alföldi, dombsági mozaikos területeken évente egyszer költ. Hazánkban az idős gyümölcsösök, erdősávok, erdőszegélyek, facsoportok a költési helyei. Hangjukat hallhatjuk leginkább.

Fotó: Stan Tekiela (naturesmart.com)

Gyöngybagoly

Főleg pockokkal, cickányokkal és egerekkel táplálkozik, de apróbb énekesmadarakat is elejt. Két alfaja fordul elő hazánkban: a sárgás, narancssárgás mellű elterjedtebb, míg a fehér mellű alfaj ritka. Szív alakú arcátyláról könnyen felismerhető. Európai állománya csökken, elsősorban a tanyasi mezőgazdálkodás és a külterjes állattartás eltűnése miatt. Templomtornyok, padlások, állattartó telepek, magtárak rejtett életű madara. Leginkább a nyílt mezőgazdasági területeket kedveli, így igazodik az ember jelenlétéhez.

Fotó: Göcző Gabriella

Macskabagoly

Közepes nagyságú, tollfülei nincsenek. Két színváltozata fordul elő: a gyakoribb szürke, valamint a vöröses. Jellegzetes, kísérteties huhogó hangját sötétedés után hallatja, amelyre figyelhetünk. Tápláléka igen változatos: a kisméltók közül elsősorban az erdei egeret és erdei pockot fogyasztja, de a cickányokat, peléket, madarakat is szívesen ejti el. Rendszerint odúban költ, de tornyokban, padlásokon és gallyfészkekben is fészkelhet.

> Hol költenek, mit esznek?

TUDÁSTÁR

Idős fák korhadt üregeiben és ágvillaiban, törzs- és ágcsomokban, fák közepes és nagy méretű odvaiban, épületek padlásterében, falfülkéiben, nem használt kéményekben, sőt még erkélyek balkonládáiban is költhetnek.

Egy bagoly évente akár ezernél is több rágcsálót elfogyaszt, de étlapján rengeteg kártevő rovar is megtalálható.

Füleskuvik
(fotó: Kerényi Zoltán)

> Mit teszünk mi?

- Rendszeresen felmérjük az állományokat (telelő és fészkelő), monitorozzuk a költéseket.
- Új költőhelyeket biztosítunk.
- Speciális fajmegőrzési programokban veszünk részt.
- Növeljük a lakossági tudatosságot, és a gazdasági döntéshozókkal is megosztjuk a madárvédelem szempontjait.

Füleskuvik
(fotó: Kerényi Zoltán)